

Gergjev Festival: te weinig Gergjev, een wapperend thema, zwakke Fidelio

REPORTAGE

Het slotweekend van het Gergjev Festival zal het Rotterdams Filharmonisch niet vrolijk stemmen.

Van onze medewerker
Guido van Oorschot

ROTTERDAM Een feestende fagottist, een sneue *Fidelio* en een afkalkende bezoekersstroom: het slotweekend van het veertiende Gergjev Festival zal de hogere echelons van het Rotterdams Philharmonisch Orkest niet onverdeeld gelukkig hebben gestemd.

Het feestvarken heette Bram van Sambeek. In de ogen van zijn vroegere chef Valeri Gergjev is deze solofagottist een tikkeltje excentriek. Gergjevs opvolger Yannick Nézet-Séguin hoort in hem een poëet. Cultuurminister Ronald Plasterk, die aan Van Sambeek (1980) de Nederlandse Muziekprijs kwam overhandigen, preez zijn techniek, beheersing en toonkleur. In Sofia Goebajdoelina's *Fagotconcert* liet de blazer horen dat zijn uitzonderlijke klasse op het instrument mede schuilt in hoog zingen met honingzoet timbre.

De familie en gezagsdragers die Van

Sambeek naar het Nieuwe Luxor Theater had getrokken, konden niet voorkomen dat het Gergjev Festival minder bezoekers trok dan voorheen (17.500, tegen 20.000 in 2008 en 24.000 in 2007). De vrijage met het Veerhavenconcert, die 5.000 openlucht liefhebbers heeft opgeleverd, vormt een eenmalige troost.

Natuurlijk, Valeri Gergjev dwaalde weer eens langs de Maasoever. Tot en met 2012 heeft de wereldster zich aan het Rotterdamse festival verplicht. Toch zou het niet verbazen wanneer de verse orkestdirecteur Hans Waage is bekropen door een prangend gevoel. Hoe houdt hij het festival en z'n naamgever scherp?

Eerste zorg: Gergjevs zichtbaarheid, die zich dit jaar beperkte tot de weekenden. De tussenliggende dagen, hoe inventief geprogrammeerd ook, missen een aanjager. Tweede kwestie: het festivalthema. 'Eeuwige jeugd' mag passen bij het Rotterdamse Jongerenjaar 2009, boven een muziekprogrammering is het een vaantje dat naar alle kanten wappert.

Ander punt: de dirigent die kan bogen op opera-ervaring van Sint-Petersburg tot New York, had voor Rotterdam de eerste *Fidelio* van zijn leven

gereserveerd. Helaas kreeg dat Beethovenavontuur vrijdag in het Nieuwe Luxor de trekken van een blamage.

Zwakste stee waren de zangers, met tenor John McMaster voorop. Als Florestan mag hij twee jaar in de spelonken van een Sevillaans cachot hebben gecrepeerd, op een Rotterdams podium geldt voor stembandbeheersing een ondergrens. Gergjev, op zijn beurt, hield de vocale ensemblestukken matig in het gareel.

De regie van Neil Wallace bood evenmin uitkomst. Het concept lag er: klein speelvlak, hip beeldscherm, spelen met de conventies. Maar voeg tien dagen repetitietijd bij Wallace's beperkte regie-ervaring en je krijgt ronddolende zangers. Een dag later eerste Yannick Nézet-Séguin er in de probleemakoestiek van het Nieuwe Luxor tenminste nog een aanvaardbare *Lyrische Symphonie* van Zemlinsky uit, zeker op de genereuze momenten dat sopraan Twyla Robinson het overnam van bariton Toman Trekel.

De editie-2010 van het Gergjev Festival heeft het thema *Resurrection - A Story of Rotterdam*. Zeventig jaar na het oorlogsbombardement komen Mahler, Sjostakovitsj en Britten helpen bij het verlies.